

HØJTBEGAVEDE BØRN HAR OGSÅ BRUG FOR AT BLIVE MØDT – FAGLIGT OG SOCIALT

Gennemsnitligt findes der et højtbegavet barn i hver eneste skoleklasse i Danmark.

Hvordan genkender du højtbegavede børn?

Hvordan møder du dem fagligt og socialt?

Sådan genkender du et højtbegavet barn

Listen nedenfor er udarbejdet af dr. Linda Silverman på baggrund af hendes arbejde med og forskning i højtbegavede børn. Højtbegavede børn i trivsel kan identificeres på disse kendetegn, og det enkelte barn har typisk en kombination af disse punkter.

Højtbegavede børn

- ▶ Er i stand til at lære hurtigt
- ▶ Har et stort ordforråd
- ▶ Har en exceptionelt god hukommelse
- ▶ Kan fastholde koncentrationen i lange intervaller
- ▶ Er tidlige eller ivrige læsere
- ▶ Er vedholdende når de er interesserede
- ▶ Har mange og forskelligartede interesser
- ▶ Ræsonnerer godt (gode tænkere)
- ▶ God talforståelse
- ▶ Viser indlevelsessevne
- ▶ Er perfektionistiske
- ▶ Er intense
- ▶ Er moralsk og etisk bevidste
- ▶ Er meget nysgerrige
- ▶ Har en levende fantasi
- ▶ Har veludviklet sans for humor
- ▶ Går op i ret og retfærdighed
- ▶ Er gode til puslespil
- ▶ Er yderst kreative
- ▶ Har til tider en moden dømmekraft i forhold til deres alder
- ▶ Er skarpe observatører
- ▶ Har tendens til at betvivle autoriteter
- ▶ Er emotionelt sensitive (bliver let sårede)

Asynkron udvikling

Højtbegavede børn er asynkront udviklede. De er intellektuelt foran for deres fysiske alder, men ikke nødvendigvis mere modne. Man kan opleve, at man det ene øjeblik kan have en filosofisk samtale, og det næste øjeblik sidde med et barn, der reagerer som en 3-årig og smider sig på gulvet i frustration. Børnene fremstår på en gang barnlige og gammelkloge. Den asynkrone udvikling øger børnenes risiko for at blive misforståede af både klassekammerater og voksne.

Jo højere barnets begavelse er, desto større er den asynkrone udvikling.

”Hvorfor er jeg ikke bare som de andre?”

Højtbegavede børn føler sig ofte anderledes end deres jævnaldrende. Og de er anderledes. Men de har samme behov for at være med i fællesskabet og for ikke at føle sig forkerte.

De lege og emner der optager jævnaldrende børn, appellerer ikke nødvendigvis til et højtbegavet barn, der mentalt er flere år ældre. Hvis børnene adskiller sig meget fra deres klassekammerater, har de ekstra brug for et anerkendende miljø, hvor der er plads til forskellighed.

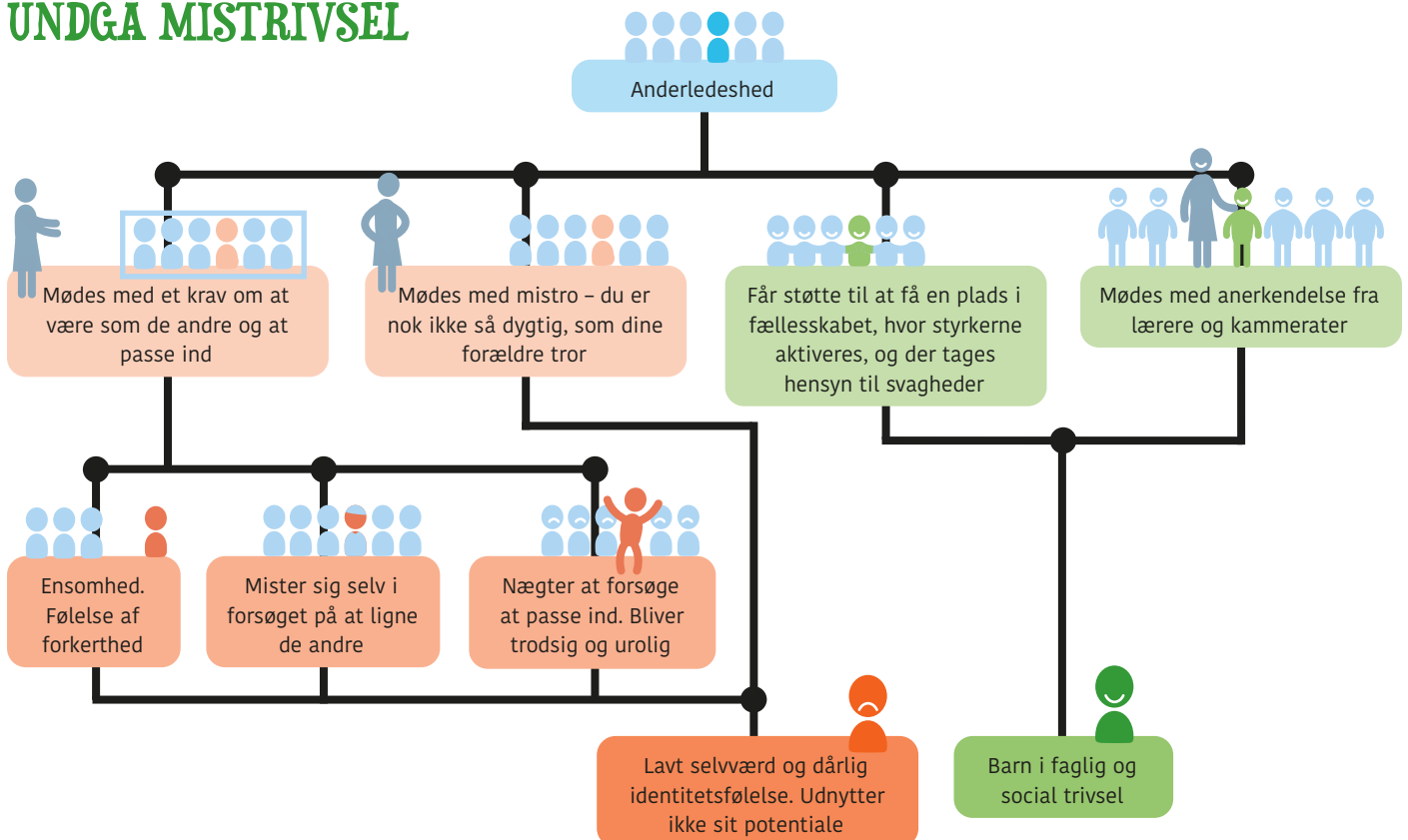
Nogle højtbegavede børn orienterer sig mod voksne, frem for jævnaldrende, da nogle oplever, at de der kan blive forstået og mødt på deres eget niveau. De nyder – og har et reelt behov for – en nær voksen, der lytter og forstår.

Højtbegavede børn har stor glæde af at mødes med andre højtbegavede børn, som de kan spejle sig i.

I frikvarteret har de brug for at blive hjulpet ind i lege, der tilgodeser både deres og de andre børns behov. De har brug for støtte til at finde en rolle, som er socialt accepteret.

Det er ikke alle klasser, hvor der er social status i at være fagligt dygtig. Særligt ikke blandt drenge i indskolingen.

UNDGÅ MISTRIVSEL

Det er som om, at min hjerne er ældre end mig selv.

ISAK, 10 ÅR

Der er aldrig nogen der vil være med, når jeg foreslår at vi skal lege 2. verdenskrig. De kender hverken Stalin eller Hitler.

HECTOR, 6 ÅR

Mor, tror du godt, jeg må lave de her 4. klasses opgaver, jeg har fundet? Hvis vi ikke siger det til nogen?

VIOLA, 8 ÅR

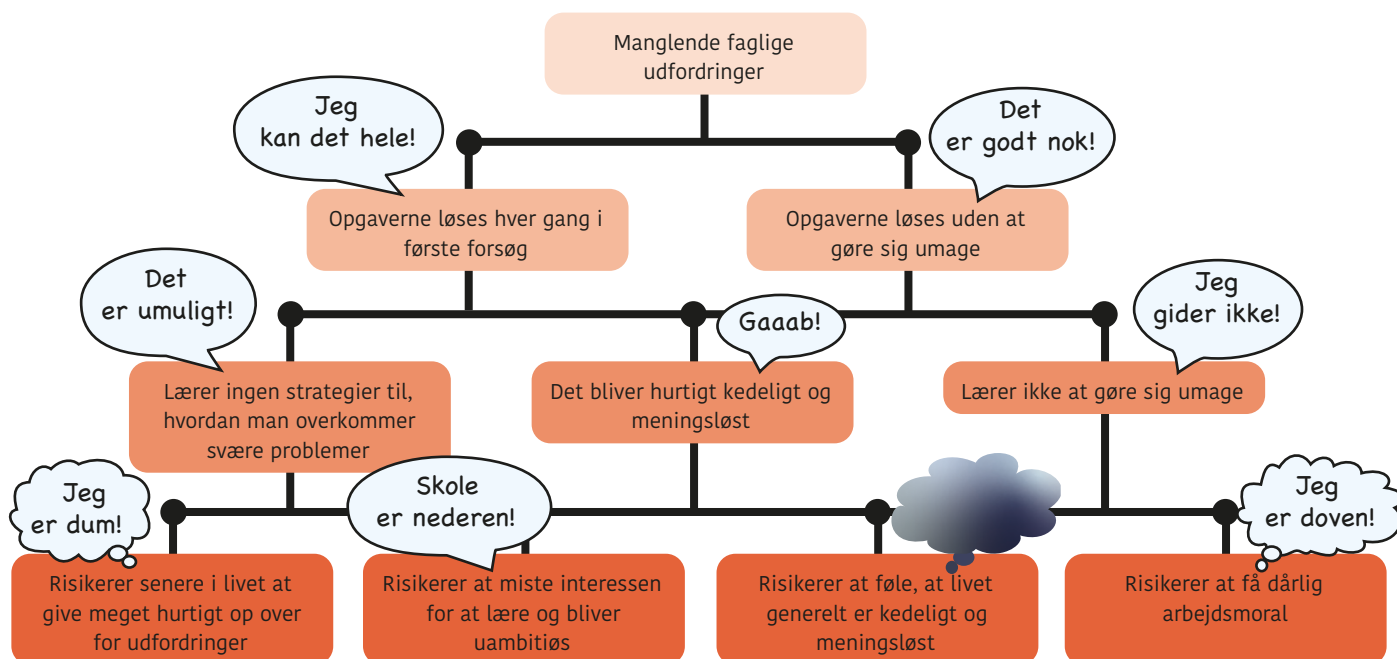
Høj begavelse ≠ gode resultater

Højtbegavede børn har potentialet til at blive dygtige. De lærer hurtigt og har ikke behov for ret mange gentagelser. Desværre er det langt fra alle højtbegavede børn, der bliver fagligt dygtige. Der kan være mange grunde til, at børn underyder og ikke præsterer så meget, som de kan. I de fleste tilfælde handler det om manglende trivsel.

Når du oplever en elev, hvor du gentagne gange har lyst til at sige: "Kom nu, du kan jo meget mere, end du viser!", så er det vigtigt, at du leder nysgerrigt efter grunden. Har faglig kunnen negativ betydning for barnets sociale liv i klassen? Oplever barnet at opgaverne er meningsløse? Får barnet positiv feedback på resultatet, selv om opgaverne er lavet uden egentlig indsats? Oplever barnet ensomhed, fordi det ikke passer ind socialt? Er barnet så fokuseret på at løse opgaven perfekt, at det ikke tør prøve? Er alle opgaver så nemme, at barnet er gået helt i dvale?

Børn lærer noget, når de arbejder med opgaver i tilpas sværhedsgrad. Ikke når de "træner" færdigheder, de for længst har lært at mestre. Børn, der føler, at de ikke lærer noget i skolen, men bare spilder tiden, mister motivationen. Højtbegavede børn har brug for mere komplekse opgaver end deres jævnaldrende. Opgaver, der ikke kun handler om færdigheder, men som udfordrer deres evne til at analysere, vurdere og skabe.

HVAD BØRN LÆRER AF MANGLENDE FAGLIGE UDFORDRINGER

GIFTED CHILDREN

Sparring og rådgivning

Gifted Childrens rådgivende konsulenter er uddannede til at identificere og rådgive om høj begavelse hos børn og unge. Konsulenterne tilbyder gratis telefonrådgivning til både forældre og fagpersoner. Konsulenterne kan for eksempel råde om højtbegavede børns trivsel i hjem og skole, sociale problemstillinger eller give konkrete råd til, hvordan barnet udfordres.

Fagpersoner der arbejder med børn og unge, kan aftale telefonisk rådgivning via e-mail:
fagkonsulent@giftedchildren.dk

Derudover tilbyder Gifted Children foredrag i børneinstitutioner, skoler og på ungdomsuddannelser landet over. Hvis du ønsker at booke et foredrag, skal du skrive til samme mailadresse.

Netværk og medlemskab

Gifted Children er en forening for højtbegavede børn og deres forældre. For at blive medlem af Gifted Children skal barnet være blandt de 5% højest begavede. Det svarer til at barnet har en samlet IQ på 125 eller derover.

I Gifted Children får børnene mulighed for at indgå i sociale fællesskaber med jævnaldrende, der fungerer ligesom dem selv.

Hvis du har et højtbegavet barn i klassen, så anbefal gerne forældrene at kontakte os til en samtale om deres barn. Ud over at modtage rådgivning kan de finde ud af, om medlemskab er noget for dem.

De kan booke en samtale med de rådgivende konsulenter og læse mere på www.giftedchildren.dk

Interesseorganisation

Gifted Children arbejder for at gøre politikere og fagpersonale opmærksomme på nødvendigheden af, at højtbegavede børn identificeres og udfordres. Dels for at børnenes potentiale kan komme dem selv og senere samfundet til gavn. Dels fordi mange højtbegavede børn mistrives. Det kan have store personlige og faglige konsekvenser for det enkelte barn og dets familie.

Gratis faglig sparring

www.giftedchildren.dk
fagkonsulent@giftedchildren.dk

Gratis forældrerådgivning

Book samtale på
www.giftedchildren.dk

LITTERATUR

GENERELT OM HØJTBEGAVEDE BØRN

Højtbegavede børn i familien, Mette Kongstad Welling, GeGe Forlag

Giftedness 101, Linda Kreger Silverman, Springer Publishing Company

Hurtige hjerner, Heidi Karina Schiøtz, Anina Academy

SKOLE OG INSTITUTION

Højtbegavede børn i skolen, Mette Kongstad Welling og Rasmus Welling, GeGe Forlag

Højtbegavede børn i dagtilbud – Find dem og udfordr dem, Pia Ryding, GeGe Forlag

Højtbegavede børn i dagtilbud – Opgaver, øvelser og ideer, Pia Ryding, GeGe Forlag

Højt begavede børn i børnehavealderen, Branca Lie, Dansk Psykologisk Forlag

Dygtig, dygtigere, dygtigst – talentudvikling gennem differentieret undervisning, Baltzer, Kyed og Nissen, Dafolo

Talent i skolen – Identifikation, undervisning og udvikling, Kirsten Baltzer og Ole Kyed Dafolo

Rubrics – Undervisning med forståelse som mål, Kirsten Maack Gibson, Mindspace

Udfordrende opgaver 1.-5. klassetrin, Kristine Telling Cadieux, Gege Forlag

Der er lige 10 minutter – Kan du så løse problemet? (og øvrige bind) Povl Hansen, Forlaget Matematik

ANDRE RELEVANTE BØGER

Når det aldrig er godt nok – børn og unge med perfektionisme, Jens Henrik Thomsen, Frydenlund

Det Eksplosive Barn, Ross W. Greene, Pressto

Til kamp mod kedsomhed – i skoler og på ungdomsuddannelser, Holmgren m. fl., Dafolo

Doing poorly on purpose, James R. Delisle, Free Spirit Publishing

Upside-Down Brilliance – The Visual-Spatial Learner, Linda Kreger Silverman, DeLeon Publishing

De intelligente børn, Ole Kyed, Akademisk forlag

ARTIKLER FRA FOLKESKOLEN.DK

Højtbegavede børn i skolen - Folkeskolen.dk

Særligt begavede børn har brug for lærerens støtte - Folkeskolen.dk

Kvikke børn skal støttes - Folkeskolen.dk

Folkeskolen er ikke klog nok på højtbegavede børn - Folkeskolen.dk

Når hjernen er en ottesporet motorvej - Folkeskolen.dk

Rapport: **Højtbegavede børn overses i klassen** - Folkeskolen.dk